

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

05 iulie 2017

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă,

Elena Covalenco,

Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocatul Gorlenco Oleg în numele părții vătămate Crudu Vadim și de avocatul Chiriacov Grigore în numele inculpatului Chirtoacă Vitalie, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Cantemir din 05 august 2016 și a deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 15 martie 2017, în cauza penală în privința lui

Chirtoacă Grigore XXXXXXX, născut la xxxxxx, originar și domiciliat în s.Xxxxxxxx, com.XXXXXXXXXXXXX, r-nul XXXXXXXXX

și

Chirtoacă Vitalie XXXXXXX, născut la xxxxxx, originar și domiciliat în sXXXXXXX, com.XXXXXXXXXXXXX, r-nul XXXXXXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 22.07.2013 - 05.08.2016,
2. Instanța de apel: 23.09.2016 - 15.03.2017,
3. Instanța de recurs: 14.06.2017 - 05.07.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cantemir din 05 august 2016, au fost recunoscuți vinovați și condamnați:

- **Chirtoacă Grigore**, în baza art.164 alin.(2) lit.e) Cod penal la 4 ani închisoare și în baza art.151 alin.(2) lit.d) Cod penal la 5 ani închisoare.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate 5 ani și 6 luni închisoare. În corespundere cu art.85 Cod penal, prin cumul de sentințe, i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătoriei Vulcănești din 13 octombrie 2010, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 6 ani și 6 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis;

- **Chirtoacă Vitalie**, în baza art.164 alin.(2) lit.e) Cod penal la 4 ani închisoare și în baza art.151 alin.(2) lit.d) Cod penal la 5 ani închisoare.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, încasându-se în mod solidar de la Chirtoacă Grigore și Chirtoacă Vitalie în beneficiul lui Crudu Vadim, prejudiciu material în sumă de 1250,40 lei și prejudiciu moral în sumă de 40000 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Chirtoacă Grigore, la 13 ianuarie 2013, ora 04.00, împreună cu Chirtoacă Vitalie și o altă persoană, procesul penal în privința căruia a fost

disjuns într-o procedură separată, s-au deplasat cu automobilul de model „Mercedes-Benz CLK 200”, cu n/î XXXXXXXXXXX, la domiciliul lui Crudu Vadim din s.Flocoasa, r-nul Cantemir, pe care-l suspectau de furtul unui magnetofon din acel automobil. Acționând coordonat cu scopul răpirii persoanei în scop de răzbunare, l-au chemat la poartă din domiciliul său pe Crudu Vadim, după care, prin aplicarea unei lovituri cu o bară din metal în regiunea capului de către Chirtoacă Vitalie, l-au luat cu forța în automobilul dat, privându-l de libertate, prin constrângere fizică și l-au transportat contrar voinței acestuia în preajma iazului din s.Flocoasa, r-nul Cantemir. Aplicând instantaneu forța fizică și maltratându-l, după care acționând în continuare coordonat, l-au privat de libertate, urcându-l forțat și închizându-l în portbagajul automobilului în cauză, după care l-au transportat și l-au abandonat în aceeași zi, aproximativ la ora 07.00, în or.Cahul.

Tot ei, Chirtoacă Grigore și Chirtoacă Vitalie, acționând împreună cu o altă persoană, procesul penal în privința căruia a fost disjuns într-o procedură separată, la 13 ianuarie 2013, ora 04.10, în continuarea acțiunilor criminale, după răpirea lui Crudu Vadim de la domiciliul său din s.Flocoasa, r-nul Cantemir și transportarea în preajma iazului din localitate, l-au scos afară din automobil și urmărind scopul maltratării fizice a acestuia, în mod intenționat, i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului și în regiunea capului, cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală în comisie nr.82 din 06 iunie 2013, leziuni corporale sub formă de traumă cranio-cerebrală manifestată prin fractura eschiloasă înfundată a osului parietal drept, contuzie cerebrală gravă, fractura osului zigomatic și leziunile corporale localizate pe față și partea piloasă a corpului, traumă contuză a toracelui manifestată prin prezența fracturilor coastelor 2-3-4 pe linia axilară anterioară și a coastei 3 pe linia axilară medie, complicată cu emfizem subcutanat, colabarea plămânului drept și a leziunilor corporale pe tegumentele toracelui, care se califică ca vătămări corporale grave, periculoase pentru viață.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri procurorul, avocatul O.Gorlenco în numele părții vătămate V.Crudu, avocatul I.Grecu în numele inculpatului V.Chirtoacă și avocatul N.Bojenco în numele inculpatului G.Chirtoacă, care au solicitat:

- procurorul, casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui V.Chirtoacă să-i fie stabilită o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 13 ani, iar lui G.Chirtoacă, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 14 ani, invocând că instanța la aplicarea pedepsei lui G.Chirtoacă a ignorat faptul că dânsul nu a recunoscut vina și nici nu s-a căit activ, starea de recidivă și faptul că s-a eschivat de la judecarea cauzei fiind anunțat în căutare; - pedeapsa penală aplicată inculpaților nu-și v-a atinge scopul legii penale, fiind una mult prea blândă în raport cu pericolul social al faptelor comise;

- avocatul O.Gorlenco în numele părții vătămate V.Crudu, casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă acțiunea civilă integral și să le fie stabilită inculpaților pedeapsa solicitată de procuror;

- avocatul I.Grecu în numele inculpatului V.Chirtoacă, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care V.Chirtoacă să fie achitat, invocând că nici un martor din cei audiați nu au declarat că anume inculpatul l-a răpit și l-a maltrat pe V.Crudu, toți au declarat că anume C.Crăciun a săvârșit aceste infracțiuni; - că C.Crăciun și V.Crudu au început să se certe din cauza unor lucrări de construcție, iar conflictul dintre cei doi s-a transformat în bătaie; - declarațiile părții vătămate urmează a fi apreciate critic, deoarece nu a fost dovedit faptul că leziunile corporale au fost provocate anume de V.Chirtoacă; - inculpații erau în imposibilitate de a-i aplica lovituri părții vătămate, deoarece pe bancheta din spate erau 3 persoane, unul din inculpați fiind alături era în imposibilitate de a se mișca, iar cel de-al doilea era la volanul unității de transport; - instanța nu a respectat

dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 din Convenția CEDO, fiind obligată să interpreteze toate dubiile în favoarea inculpatului;

- avocatul N.Bojenco în numele inculpatului G.Chirtoacă, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care G.Chirtoacă să fie achitat, invocând că acuzarea nu a prezentat nici o probă concludentă care să demonstreze intenția inculpatului la comiterea acestor infracțiuni; - instanța nu a delimitat acțiunile fiecărui participant în parte; - inculpatul se afla la volanul automobilului și nu a manifestat nici o acțiune agresivă în adresa lui V.Crudu; - instanța a lăsat fără apreciere declarațiile date de inculpați și neîntemeiat a apreciat critic declarațiile martorului C.Crăciun, care a indicat că anume el l-a maltratat pe V.Crudu, deoarece acesta urma să-i restituie o sumă de bani; - învinuirea nu se bazează pe probe directe și concludente care demonstrează cu certitudine că anume G.Chirtoacă a săvârșit infracțiunea imputată lui.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 15 martie 2017, au fost respinse apelurile declarate de procuror, avocatul O.Gorlenco în numele părții vătămate V.Crudu în privința inculpatului G.Chirtoacă, avocatul I.Grecu în numele inculpatului V.Chirtoacă și avocatul N.Bojenco în numele inculpatului G.Chirtoacă, ca fiind nefondate.

A fost admisă cererea de retragere a apelului depusă de partea vătămată V.Crudu și avocatul O.Gorlenco, cu încetarea procedurii de apel, la apelul declarat de către avocatul O.Gorlenco în numele părții vătămate V.Crudu, în temeiul retragerii apelului în privința inculpatului V.Chirtoacă de către partea vătămată și avocatul acestuia.

Instanța de apel a constatat că prima instanță obiectiv și sub toate aspectele, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, a examinat și apreciat probele administrate în cauză, care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunilor imputate, astfel că corect instanța a încadrat acțiunile acestora în baza art.164 alin.(2) lit.e) și art.151 alin.(2) lit.d) Cod penal – răpirea unei persoane, săvârșită de mai multe persoane și respectiv, vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață, săvârșită de mai multe persoane.

Totodată, instanța de apel a conchis că argumentele apărării privind nevinovăția inculpaților nu pot fi luate în considerație, acestea fiind apreciate drept poziția apărării, având scopul ca inculpații să se eschiveze de la răspundere penală pentru faptele comise. Mai mult, conform materialelor cauzei, poziția apărării a fost combătută prin declarațiile martorilor M.Crudu, I.Crudu, Gh.Cuțaș, S.Guștiuc, I.Crăciun, V.Bolocan, R.Osadcenco, V.Moraru, a părții vătămate V.Crudu, din care rezultă că inculpații împreună cu C.Crăciun au venit cu automobilul la poarta părții vătămate V.Crudu și l-au luat forțat de acasă cu automobilul, că aceștia l-au maltratat, că la momentul când G.Chirtoacă a luat de la Gh.Cuțaș automobilul, acesta nu avea careva pete de sânge în portbagaj, care sunt confirmate și prin rapoartele de expertiză efectuate pe cauză, procesele-verbale de cercetare a salonului automobilului de model „Mercedes”, cu n/î xx xxxx xx, unde în portbagaj și bancheta din spate s-au depistat pete de sânge; pe șervetul plușat și cămașa pentru bărbați de culoare neagră ridicate la locul domiciliului lui V.Chirtoacă, s-au depistat urme de sânge care au putut proveni de la V.Crudu; fotografiile ce se regăsesc la materialele cauzei cu imagini de la fața locului, descifrările convorbirilor telefonice, înregistrările video din 16.01.2013 de la spălătoria din or.Cahul, declarațiile inculpaților, acestea fiind examinate de prima instanță și luate în considerație la pronunțarea sentinței. Instanța de apel a conchis că, toate aceste probe nu se combat, ci coroborează și demonstrează faptul că G.Chirtoacă și V.Chirtoacă au comis faptele ce li se incriminează.

Instanța de apel a menționat că, prima instanță, a cercetat nemijlocit toate probele administrate în cauză, și întemeiat a ajuns la concluzia că fapta a avut loc și că acțiunile au fost săvârșite de către inculpați în circumstanțele descrise în învinuire, aceasta fiind probată prin cumulul de probe sus menționate, apreciate prin prisma pertinentei, concludenței și coroborării lor, potrivit art.101 Cod de procedură penală în mod obiectiv.

La fel, instanța a indicat că argumentele părții apărării, precum că inculpații urmează a fi achitați, pe motiv că faptele lor nu întrunesc elementele infracțiunii, iar sentința este bazată doar pe declarațiile părții vătămate, nu pot fi reținute, deoarece se combate prin declarațiile martorilor, a părții vătămate și celelalte probe administrate în cauză, inclusiv și prin însăși declarațiile inculpaților, care demonstrează cert că aceștia din urmă au săvârșit faptele imputate.

De asemenea, instanța a indicat că, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, prima instanță a ținut cont de prevederile art.7, 61 și 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de persoana inculpaților, de lipsa circumstanțelor atenuante și cele agravante, just considerând că corijarea și reeducarea inculpaților este posibilă doar în condițiile izolării lor de societate. Referitor la starea de recidivă invocată de procuror, instanța de apel a conchis că, în conformitate cu art.34 alin.(5) lit.e) Cod penal, la stabilirea stării de recidivă nu se ține cont de antecedentele penale, dacă persoana a fost condamnată cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, astfel prima instanța just a stabilit faptul că în privința lui G.Chirtoacă nu pot fi aplicate prevederile art.82 Cod penal.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești menționate au declarat recursuri ordinare:

- avocatul O.Gorlenco în numele părții vătămate V.Crudu care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.15) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acestora în latura penală și civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului G.Chirtoacă să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră și să fie admisă integral acțiunea civilă a părții vătămate, pe motiv că pedeapsa aplicată inculpatului G.Chirtoacă este prea blândă, dânsul nu și-a recunoscut vina, nu s-a căit activ, nu și-a cerut scuze de la partea vătămată, a săvârșit o infracțiune gravă, astfel pedeapsa aplicată acestuia nu-și va atinge scopul legii penale; - acțiunea civilă urmează a fi încasată de la inculpat pe deplin, deoarece partea vătămată a motivat toate cheltuielile, mai mult dânsului i-au fost cauzate suferințe fizice și psihice;

- avocatul G.Chiriacov în numele inculpatului V.Chirtoacă care, fără a invoca vreun temei prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, invocând că partea vătămată V.Crudu s-a urcat în mașină benevol, iar în urma conflictului apărut între el și C.Crăciun, aceștia s-au bătut, iar inculpatul V.Chirtoacă a vrut să-i despartă însă nu a reușit; - partea vătămată a declarat că nu știe cine l-a lovit în spate, declarațiile acestuia fiind contradictorii cu expertiza medico-legală; - martorii nu au putut arăta direct cine a participat la răpirea părții vătămate și cine i-a provocat leziunile corporale; - instanța nu a indicat acțiunile fiecărui inculpat în parte și nici nu a demonstrat vinovăția inculpatului, astfel că toate dubiile care nu au fost înlăturate urmau a fi interpretate în favoarea inculpatului.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursurilor din următoarele considerente.

Cu privire la recursul ordinar declarat de către avocatul O.Gorlenco în numele părții vătămate V.Crudu.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Însă, potrivit art.422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. La calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Conform dispozițiilor art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Momentul de la care începe să decurgă termenul de atac este riguros precizat de lege, adică data pronunțării deciziei, iar depășirea acestui termen duce la decăderea părților din dreptul de a folosi calea de atac.

Astfel, reieșind din procesul-verbal al ședinței instanței de apel din 15.03.2017, partea vătămată V.Crudu, cât și avocatul său O.Gorlenco, au participat la cercetarea judecătorească, fiind pronunțat dispozitivul deciziei Colegiului judiciar în prezența acestora (f.d.57-62, v.4). La fel, din procesul-verbal rezultă că aceștia au fost înștiințați despre data pronunțării deciziei motivate - 13.04.2017 (f.d.62-verso, v.4). La 30.03.2017, instanța de apel, prin încheiere motivată a amânat pronunțarea integrală a deciziei pentru 28.04.2017, din motivul complexității cauzei penale (f.d.65-66, v.4).

Ulterior, la 28.04.2017, potrivit procesului-verbal al ședinței instanței de apel, partea vătămată și avocatul O.Gorlenco nu s-au prezentat la pronunțarea deciziei motivate și, conform scrisorii nr.05-1a-1090-23092017, le-a fost expediată o copie a deciziei (f.d.95, v.4), fiind respectate prevederile art.338 alin.(4) Cod de procedură penală. Totodată, în aceeași zi, 28.04.2017, decizia a fost publicată pe site-ul Curții de Apel Cahul, fapt confirmat prin informația din programul PIGD.

Astfel, termenul de 30 de zile, prevăzut de art.422 Cod de procedură penală pentru depunerea recursului ordinar, urma să expire la sfârșitul zilei de 29.05.2017.

Avocatul O.Gorlenco și partea vătămată V.Crudu, fiind în drept de a contesta decizia instanței de apel, nu au atacat-o în termenul prevăzut de 30 de zile de la data pronunțării deciziei motivate.

Conform ștampilei de pe plicul expediat în adresa Curții Supreme de Justiție, avocatul O.Gorlenco a depus recurs în numele părții vătămate V.Crudu asupra deciziei instanței de apel la 30 mai 2017, adică după expirarea termenului legal de 30 de zile, prevăzut de art.422 Cod de procedură penală, astfel, Colegiul penal conchide că acesta nu poate fi considerat ca declarat în termen.

Mai mult că, atât în dispozitivul deciziei motivate, cât și în dispozitivul pronunțat la 15.03.2017, ședință la care, potrivit procesului-verbal din aceeași dată, partea vătămată V.Crudu și avocatul O.Gorlenco au fost prezenți, instanța a explicat modul și termenul de atac a deciziei în instanța ierarhic superioară (f.d.63-64, v.4).

După cum s-a menționat mai sus, termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Faptul dat limitează instanța de recurs ordinar de a verifica argumentele invocate în recurs și a se expune asupra legalității deciziei instanței de apel în latura penală și cea civilă, referitor la condamnarea lui G.Chirtoacă.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este declarat peste termen.

Astfel, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar, ca fiind declarat peste termen.

Cu privire la recursul ordinar declarat de către avocatul G.Chiriacov în numele inculpatului V.Chirtoacă.

Din textul recursului declarat de avocatul G.Chiriacov în numele inculpatului V.Chirtoacă, rezultă că acesta nu a invocat vreun temei prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, solicitând achitarea inculpatului, pe motiv că partea vătămată V.Crudu s-a urcat în benevol în automobil și în urma conflictului apărut între el și C.Crăciun, aceștia s-au bătut, iar inculpatul V.Chirtoacă a vrut să-i despartă însă nu a reușit, că partea vătămată a declarat că nu știe cine l-a lovit în spate, declarațiile acestuia fiind contradictorii cu expertiza medico-legală, iar martorii nu au putut arăta direct cine a participat la răpirea părții vătămate și cine i-a provocat leziunile corporale, că instanța nu a indicat acțiunile fiecărui inculpat în parte, astfel că toate dubiile care nu au fost înlăturate urmau a fi interpretate în favoarea inculpatului.

În primul rând, Colegiul penal atestă că, potrivit prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Articolul 430 Cod de procedură penală stipulează cerințele cărora trebuie să corespundă cererea de recurs ordinar, în special conținutul acesteia, inclusiv obligația recurentului de a indica temeiurile prevăzute de art.427 Cod de procedură penală (unul sau mai multe din acestea) și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauză, care este eroarea de drept comisă de instanță ce duce la casarea hotărârii.

După cum rezultă din conținutul recursului declarat în cauză, avocatul nu a respectat aceste cerințe, inclusiv prevederile art.430 pct.5) Cod de procedură penală, cerință esențială față de recurs, prin care autorul trebuie să invoce concret unul din temeiurile prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, care este conținutul acestuia, argumentarea nu din punct de vedere a stării de fapt, ci a problemei de drept.

Astfel, recurentul nu invocă nici un temei din cele prevăzute de art.427 Cod de procedură penală și în general nu invocă această normă, însă solicită reaprecierea stării de fapt a cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri în ce privește latura penală, însă un asemenea temei ca reaprecierea probelor nu se regăsește în prevederile normei sus menționate.

Aprecierea probelor ține de soluționarea fondului cauzei de către instanțele de fond și de apel și nu poate constitui temei pentru recurs, cu excepția cazurilor când instanțele menționate, la aprecierea probelor, au admis încălcarea anumitor prevederi ale legii procesuale penale, cea ce a condiționat comiterea unor erori grave de fapt.

În al doilea rând, Colegiul penal reține că, reglementarea dreptului de a declara recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel reprezintă, din partea titularului, atât un drept procesual de dezvoltare a atribuțiilor prevăzute de lege, cât și o obligație de a formula cererea respectivă în strictă conformitate cu cerințele stipulate în art.427, 429, 430 Cod de procedură penală.

Din conținutul prevederilor art.429 alin.(1) Cod de procedură penală, rezultă că recursul se depune de persoanele menționate în art.421 și trebuie să fie motivat.

În temeiul art.421 Cod de procedură penală, raportat la art.401 alin.(2), titularul dreptului de recurs în numele persoanelor menționate în alin.(1), pct.2)-4) art.401 Cod de procedură penală, adică a inculpatului poate fi apărătorul împuternicit în modul prevăzut de lege (prin mandat).

Conform art.67 alin.(4) Cod de procedură penală, avocatul care acordă asistență

juridică bănuitalui sau învinuitului la reținere sau arestare se consideră apărătorul lor pe această perioadă de timp și cu consimțământul lor el poate continua participarea în calitate de apărător până la terminarea procesului în cauza respectivă. În cazul în care, inculpatul își alege un alt apărător, decât cel care a participat în apel, pentru a-i reprezenta interesele în instanța de recurs, este necesar consimțământul lui expres. Prin alte cuvinte, această reglementare legală rămâne valabilă și pentru instanța de recurs.

În corespundere cu prevederile art.432 alin.(1) în coroborare cu art.433 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează admisibilitatea în principiu și judecă recursul declarat în procedura scrisă, adică fără citarea părților.

Prin urmare, instanța de recurs este în imposibilitate de a constata prin audierea inculpatului dacă ultimul acceptă să fie reprezentat de către apărătorul care a declarat recurs ordinar în numele său.

La fel, se impune precizarea că la examinarea cauzei în ordine de recurs, instanța de recurs verificând împuternicirile recurentului o atenție deosebită acordă cazului când recursul este declarat de către un alt avocat ales în interesele inculpatului, care nu a participat în instanța de apel.

Modalitatea de confirmare a împuternicirilor oferite de către inculpat apărătorului său, este reglementată de către legiuitor în dispoziția art.70 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, unde este stipulat că avocatul ales poate fi admis în procesul penal în calitate de apărător la invitația bănuitalui, învinuitului, inculpatului, reprezentantului legal al acestuia, precum și la solicitarea altor persoane cu consimțământul persoanelor interesele cărora urmează să le apere.

Din conținutul normei precizate, prin „invitația inculpatului” trebuie de înțeles inițiativa acestuia de a-i fi reprezentate interesele în recurs de către un avocat concret, altul decât cel care a participat în apel.

Prin urmare, avocatul declarând recurs ordinar în numele inculpatului împotriva deciziei instanței de apel, urmează să anexeze la recurs mandatul, care trebuie completat în corespundere cu cerințele expuse în Hotărârea Guvernului nr.158 din 28.02.2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, cu modificările ulterioare.

Astfel, în mandatul prezentat, în mod obligatoriu, trebuie să se indice că avocatul este împuternicit pe cauza penală concretă să declare în numele inculpatului recurs ordinar la Curtea Supremă de Justiție, iar pe verso se va indica numele, prenumele și semnătura inculpatului (pct.6, subpct.2) lit.a¹), b) din Hotărârea Guvernului nr.158 din 28.02.2013).

În acest sens, Colegiul penal va reține și stipulările art.68 alin.(5) Cod de procedură penală, potrivit cărora apărătorul nu este în drept fără consimțământul persoanei a cărei interese le apără să întreprindă acțiunile prevăzute în dispoziția normei prescise, dacă ele nu sunt expres indicate pe verso mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege. Respectiv, efectuarea de către apărător a cel puțin a unei acțiuni prevăzute la art.68 alin.(5) Cod de procedură penală, cade sub sancțiunea nulității, dacă aceasta nu îndeplinește/respectă cerințele menționate mai sus. În cazurile când se va constata că lipsește semnătura inculpatului de pe verso mandatului, din motive de imposibilitate de a o aplica (aflarea peste hotarele țării, internarea într-o instituție medicală, etc.) recurentul trebuie să anexeze la recurs o cerere scrisă personal de către inculpat și semnată de acesta sau, după caz, procura în original.

Potrivit materialelor dosarului în cadrul examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel, interesele inculpatului V.Chirtoacă au fost reprezentate de avocatul I.Grecu, fiind anexat în acest sens mandatul avocatului (f.d.78 v.3), acesta cuprinzând mențiunea despre împuternicirea de a acorda asistență juridică în cauza penală în privința lui V.Chirtoacă, care în numele inculpatului a declarat apel împotriva sentinței.

La 15 martie 2017, instanța de apel a pronunțat soluția enunțată anterior, prin care a respins apelul declarat de avocatul I.Grecu în numele inculpatului V.Chirtoacă. Atât avocatul I.Grecu în numele inculpatului V.Chirtoacă, cât și inculpatul, nu au contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel.

Împotriva deciziei instanței de apel la 25 mai 2017, a declarat recurs ordinar avocatul G.Chiriacov, anexând mandatul în care lipsesc careva mențiuni, prin care s-ar confirma împuternicirile acestuia pentru acordarea asistenței juridice inculpatului V.Chirtoacă în instanța de recurs ordinar.

Prin urmare, studiind mandatul prezentat de avocatul G.Chiriacov, Colegiul penal constată că acesta nu conține semnătura inculpatului V.Chirtoacă, astfel avocatul nu are împuterniciri de a declara recurs ordinar în numele inculpatului.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art.429 și art.430 Cod de procedură penală.

În acest context, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de avocatul G.Chiriacov în numele inculpatului V.Chirtoacă, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

7. În conformitate cu art.432 alin.(1)-(2) pct.1) - 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 15 martie 2017, de către avocatul Gorlenko Oleg în numele părții vătămate Crudu Vadim, în cauza penală în privința lui Chirtoacă Grigore, ca fiind declarat peste termen și de avocatul Chiriacov Grigore în numele inculpatului Chirtoacă Vitalie, în cauza penală în privința lui Chirtoacă Vitalie, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut, prevăzute în art.429 și 430 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 14 iulie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu